

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616201144
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616201144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletú S. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov G. Š., nar. X. X. XXXX, bytom U. O., I. A. XXX/X, a L. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom U. O., A. XXX/X, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zníženie výživného zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 15. 2. 2016 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený návrh otca na zníženie výživného na maloletú dcéru S. Š., D. XX. X. XXXX, zo sumy 130,- eur, určenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 10P/35/2011 zo dňa 7. 2. 2012, na sumu 70,- eur mesačne. Otec odôvodnil svoj návrh tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na jeho strane. Od 22. 3. 2013 je zamestnaný v CD profil ako manipulát - páskovač, s mesačným zárobkom 420,- eur, a po stiahnutí výživného mu chodí na účet 260 - 300,- eur. Žije v jednej domácnosti so svojou manželkou a s jej synom, ktorý má 13 rokov. Dňa 21. 1. 2016 sa im narodil syn O. Š..

Na pojednávaní dňa 24. 6. 2016 otec zotrval na svojom návrhu a uviedol, že sa u neho zmenili osobné pomery, pretože sa vo februári tohto roku oženil a v januári sa im narodil syn O. Š.. S manželkou žijú v prenajatom byte, za ktorý platia mesačne 350,- eur. Jeho príjem sa od minulého pojednávania nezmenil. U zamestnávateľa CD profil, s.r.o. od januára tohto roku do konca mája zarobil 2.306,60 eur. Jeho manželka je posledný mesiac na materskej, poberá ju v sume 350,- eur mesačne. On poberá prídavky na dieťa v sume okolo 21,- eur mesačne. Dieťa je zdravé, majú s jeho starostlivosťou bežné výdavky. Na dcéru S. stále platí po 130,- eur mesačne. Jeho manželka má ešte syna z prvého manželstva vo veku 14 rokov, jeho otec na neho výživné platí v sume 50,- eur mesačne, majú striedavú starostlivosť po týždni. Okrem výživného S. inak neprispieva. Keď je u nich, poskytuje jej čo jej treba, veci do školy, kupovalo sa jej i oblečenie.

Matka maloletej vyjadrila nesúhlas s návrhom otca, s poukazom najmä na zdravotné problémy dcéry. Otec jej kúpil len tri zošity, pastelky a papuče do školy. Jej príjem je okolo 480,- eur mesačne, niekedy 500,- eur mesačne. Pri minulom rozhodovaní o výživnom mala príjem nižší, okolo 420,- eur. Dcéra navštevuje lekárov - urológov v Banskej Bystrici a ortopédov v Žiline, používa barle, ona ju tam vozí, vyrážajú o štvrtej hodine z domu. Autom ju tiež vozí inde, kde sa dá. Keď idú so školou do kina, nezašla by, musí ju odviezť, je to pre ňu ďaleko a nestíha tempo. Dcéra lieky teraz neužíva, len probiotiká, za ktoré platí 20,- eur na tri mesiace. Do Žiliny chodievajú ku lekárom každé tri mesiace, do Bystrice už teraz iba raz za pol roka. Jedna cesta do Bystrice alebo do Žiliny stojí asi 20,- eur tam aj späť. Má zvýšené

výdavky na oblečenie, musí nosiť bavlnu, pretože má chronický zápal obličiek. Okrem toho jej predpisujú ortézy, s ktorými i spí, tieto začínajú nad členkami a končia v polovici stehna. Za tieto nič nedoplácala. Musí nosiť i vyrovnávacie ortopedické vložky do topánok, lebo má jednu nohu kratšiu. Za jeden pár platí 6,- eur a potrebuje ich ročne 2 páry. Musia sa jej častejšie kupovať topánky, pretože zle našľapuje a vyšúcha si podrážky. Tieto zdravotné problémy, a s tým súvisiace náklady, majú od roku 2013, teda v čase posledného rozhodovania o výživnom takéto zdravotné problémy a výdavky nemali. Keď chodievala s dcérou ku lekárovi, tak si v práci buď nadrobí, alebo si berie dovolenku. S dcérou chodí od jej narodenia jedenkrát ročne i na endokrinológiu v Liptovskom Mikuláši, od troch rokov veku s ňou chodievala na kožné jedenkrát ročne v Liptovskom Mikuláši. Býva s dcérou sama v mestskom nájomnom byte, za ktorý platí mesačne 127,53 eur plus platí 71,- eur mesačne za elektrinu. Dcéra sa stravuje v škole, za stravu pre ňu platí 23,- eur mesačne, inak má výdavky na stravu pre ňu bežné. Vzhľadom k urologickým problémom má i zvýšené výdavky na intímnu hygienu, kupuje jej gél za cca 8,- eur na tri mesiace.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovania oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov preukazujúcich najmä príjmy obidvoch rodičov, platobné doklady preukazujúce výdavky matky súvisiace s bývaním, ako aj s obsahom spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9p/95/2015, 9P/148/2015, 10P/18/2013, 10P/35/2011, 3P/40/2011.

Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav. Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/35/2011 - 40 zo dňa 7. 2. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Cop/40/2012 zo dňa 21. 5. 2012. Súd vtedy rozhodol o zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/463/2010 - 24 zo dňa 12. 1. 2011 tak, že počnúc od 22. 11. 2011 bol otec povinný prispievať na výživu maloletej S. Š. zvýšeným výživným v sume 130,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc od 22. 11. 2011. Zameškané výživné za obdobie od 22. 11. 2011 do 31. 1. 2012 vo výške 138,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur. Maloletá S. bola vo veku 6 rokov. Matka poberala prídavok na dieťa vo výške 22,01 eur mesačne, pracovala na dohodu o pracovnej činnosti od 24. 11. 2011 v rozsahu 10 hodín týždenne za dohodnutú hrubú mzdu 2,35 eur/1 hodina, dovýplácaná jej bola do výšky životného minima dávka v hmotnej núdzi. V danom čase platila nájom 127,53 eur, elektrinu, koncesionárske poplatky 71,- eur, životné poistenie dcéry v sume 11,75 eur mesačne. Maloletá navštevovala predškolskú materskú školu, matka jej uhrádzala stravné v sume 23,80 eur mesačne a ročné poplatky za angličtinu 69,- eur a za tanečnú 40,- eur. V čase ostatného rozhodovania otec žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou, jej dvomi deťmi - plnoletou V., ktorá bola zamestnaná brigádnicky za 120,- eur mesačne a do domácnosti prispievala sumou 40,- eur, a s maloletou O., ktorá navštevovala hotelovú akadémiu. Jeho vtedajšia družka mesačne uhrádzala za byt 201,15 eur, za koncesionárske poplatky platila 4,64 eur mesačne, za elektrinu - zálohovo 43,- eur mesačne. Byt bol vo výlučnom vlastníctve jeho družky, ktorá platila hypotekárny úver vo výške 133,- eur. Otec v danom čase zo svojho príjmu uhrádzal dve pôžičky po 70,- eur, ktoré vznikli za trvania manželstva. Jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavoval sumu 535,01 eur. V súčasnosti je priemerný čistý príjem otca vo výške 461,32 eur za obdobie od januára do konca mája 2016.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Maloletá má takmer dvanásť rokov a výrazným spôsobom sa u nej zmenili osobné pomery. V intenciách ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine súd zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu, ktorá súdu ukladá, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov dotknutých osôb. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Objektívne nespochybnený vývoj životných nákladov spojených so starostlivosťou o maloletú, ktorej vek sa zvýšil od poslednej úpravy o 4 roky, je skutočnosťou, ktorá bráni zníženiu rozsahu vyživovacej povinnosti otca namiesto sumy 130,- eur mesačne na ním navrhovanú sumu 70,- eur mesačne. Pri existencii štandardných objektívnych okolností znemožňujúcich vyhovieť návrhu otca, súd poukazuje i na mimoriadne okolnosti na strane maloletej, súvisiace s jej nepriaznivým zdravotným stavom. Maloletá je pacientkou viacerých odborných - špecializovaných ambulancií, a to nefrologickej, ortopedickej, endokrinologickej i kožnej. Odkázaná je na zdravotnícke ortopedické pomôcky a na systematickú asistenciu matky kvôli sťaženej mobilite, s čím súvisí i nárast výdavkov matky na pohonné hmoty používaného motorového vozidla. Aj keď od poslednej úpravy výživného sa zvýšil príjem matky približne o 60-80,- eur, výdavky matky spojené s návštevou dcéry zdravotníckych zariadení, s užívaním probiotík, nosením ortopedických zdravotných pomôcok, osobitných hygienických potrieb, sa výrazne zvýšili. Maloletá sa vyvíja, rastie, s čím súvisia zvýšené výdavky na stravu, ale najmä na ošatenie a obuv, ktoré je potrebné, vzhľadom k jej zdravotným problémom, obmieňať častejšie. Matka tiež musí vyvíjať zvýšené úsilie vytváraním časových rezerv pri uvoľňovaní sa z práce, pri poskytovaní osobnej starostlivosti o dcéru.

Hoci osobné pomery sa zmenili i na strane otca, ktorému pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, súd poukazuje na fakt, že na rozdiel od matky, otec sa podieľa na úhrade nákladov spojených s vedením domácnosti spoločne s jeho manželkou. Hoci otec sa stretáva s dcérou, je potrebné zdôrazniť, že prevažnú časť starostlivosti o ňu znáša matka, a táto zabezpečuje takmer všetky jej odôvodnené potreby. Doposiaľ určená výška výživného v sume 130,- eur mesačne len čiastočne pokrýva časť nákladov, ktoré súvisia s výchovou, výživou a zdravotnou starostlivosťou o ňu. Zdravotný stav maloletej vykazuje od poslednej úpravy výživného zhoršujúcu sa tendenciu. Na strane otca neboli zistené žiadne okolnosti, najmä zdravotného charakteru, ktoré by mu bránili v primeranom uplatnení sa na trhu práce s adekvátnym zárobkom, z ktorého by bolo možné v primeranej miere uhrádzať náklady spojené so starostlivosťou o dcéru.

Vzhľadom k tomu, že zníženie výživného by bolo v rozpore s primeraným vyjadrením proporcionality zárobkových možností a schopností otca na jednej strane, a potrieb maloletej na druhej strane, súd návrh otca, ako neopodstatnený, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko ide o konanie za môže začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zaistenie rozhodujúcich skutočností,
d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.